

והעיקר, לא לומר נואש

מי שחפץ לעסוק במלאכה בכל לבו ומאודו ואינו מואס במה שמניחים לפניו, לא יבצר ממנו למוצאה. סיפור עם מוסר השכל על קשיש שלא ויתר עד שמצא פרנסה

רם וגם המועדים שתוקפם אמור לפוג בהם. הכול בטוב טעם, כאי-לו ניצבים הם במסדר, חיל גדול וממושמע.

הלכו העובדים והביאו את בעל המפעל להראותו את כל נפלאותיו של הסב שלא כהתה עינו ולא נס לחו על אף גילו המופלג. בא הלה ולא האמין למראה עיניו. חשב שמשטים בו. היה נפעם ונדהם כאילו חזר לצפות במעמד סיני, שהרי רק יד השכינה יכולה לחור לל שינוי כזה. הכול כאילו נברא מחדש מעשה יצירה 'יש מאין'. הלך ומישש ונגע בכל חלק וכלי, כדי לוודא כי אכן במחסן מפעלו מתרחש כל המראה הנפלא הזה.

כאשר חלף התימהון וכוח הדיבר חזר אליו, מסר מניה וביה הודעה לזקן, כי לא רק שהוא מת-גמלו בשכר עבודה בדיעבד על מה שכבר עמל, אלא מגייס אותו כאן ועכשיו כעובד מן המניין במפעל. מעתה ואילך לא יעמדו לו גילו וניסיונו לרועץ. הוא שופט לפי מבחן התוצאה, ולכן יקבע לו שכר עבודה בעין יפה.

זה המשל וזאת הראיה, אמר אחד מבעלי הפלוגתא בבית התה שהסבנו בו. מי שחפץ לעבוד בכל נפשו ומאודו, וכוחו עדיין במות-ניו, אינו יושב בטל.

תיו בעינא פיקחא, לבחון את צרכי המעסיקים בעצמו ולא לסמוך רק על דבריהם. כך קרה שבמפעל פלוני, אף על פי שהשיבו את פניו ריקם, גילה מחסן חלפים שהעורר בה שלטה בו. עמד וביקש לאפשר לו להנהיג מעט סדר, גם בלא שכר עבודה.

מבקש הוא, כך סח להם, להי עביר את זמנו בתעסוקה כל שהיא ואינו רוצה לקבל פרס בעבורה. יתירו לו לסלק את המדמנה שמר צאה לה מדור במחסן, למרק את האבק ולהעמיד את התפצים על כנם. הניחו לו בעלי המקום לנפשו, יבוא ויעשה את אשר בדעתו ובל-בד שלא יבקש שכר על עמלו.

והזקן התייצב בכל בוקר לעבודתו היוזמה. ראשון היה על משמרתו, הקדים את כל חבריו. שלח את ידיו החרוצות במלאכה והסביר פנים לכל מי שזקק לשירותיו. צחצח כל חפץ מלגו ומלבר, מירק אותו והחזיר לו את צורתו מיום שבא אל העולם. שטפו, רחצו ונגבו מאבק ימיו. סידר אותן על גבי מדפים. לכל אחד התקין תחתית ובסיס כאילו הציע להם מצעים חדשים להנעים את מנוחתם. למראשותיהם רשם את שמותיהם, את מספריהם בספר הקטלוג, את תאריכי ייצור

ציעו לו. נהג לקום עם אור ראשון ולצאת למסע חיפושיו. משירות התעסוקה נתייאש זה מכבר. הללו רק ייגעו את נפשו והוציאו את הרוח ממפרשיו. הוא הרגיל את איבריו לחפש בעצמם. נע ונד היה בין אזורים שתעשייה מצויה בהם ובין מרכזי קניות ואף מן השווקים לא הירר רגליו. חקר וחיפש והי ציע את כישוריו בכל מקום שאוזן היתה מוכנה לשמוע. הכריז שהוא כשיר לכל עבודה, ואין לך עמל אשר יבחל בו.

לרוע מזלו, בכל מקום שבא אליו, דחו את בקשותיו והתנ ערו ממנו. לעתים בדרכי נועם ובמתק שפתים, ולפעמים בלשון בוטה ובלעג גלוי. שחקו על הזקן שפתאום, לעת בלזתו הייתה לו עדנה. "במקום למוש בבית אבות, מחפש קריירה חדשה", טענו נגדו. אך הוא קיבל כל ביקורת באהבה. מעולם לא חרה אפו על איש. מצדו שיאמר כל אחד את אשר עם לבו. אין מנהגו להטיל דברי עלבון ולהכלים את זולתו. הוא פועל לפי הכלל: "אדם שניעור רוגזו, אם חכם הוא, חכמתו מסתלקת ממנו".

כך הלך והסתובב ממקום אחד למשנהו ונדחה על ידי כולם, אלא שקנה לו הרגל להביט על סביבר

ישובים היינו על ספל תה של חמש אחרי הצהרים, עד שאחד נזכר במכאוביו ונאנח על מצב האבטלה הגואה ועל היעדר מקומות עבודה. עמד וסיפר כיצד נדחה בשירות התעסוקה ולא נקרתה לידי הצעה ראויה. לא אחת חישב לבו להישבר. על אף תחזיוניהם המרגיעות של פקידי הרשות, ממאנת נפשו להינחם. כל אימת שהוא חייב לילך אצלם, הריהו משול בעיני עצמו לחרס הנשבר, כמי שכוסס ולועס קלי-פות ריקות.

נפל אחר לתוך דבריו, עמד וסתר את כל מאמריו. הוא דווקא סובר, וגם ראה יש לו בידיו, כי מי שחפץ לעסוק במלאכה בכל לבו ומאודו ואינו מואס במה שמניחים לפניו, לא יבצר ממנו למוצאה. הנה שכנו, דרך משל, אדם בא בימים שחגג את יומו השבעים וחמש, והוא עולה חודש שאינו מכיר את שפת הארץ ומנהגיה. על אף מומיו הרבים, רצון יש לו והתמדה בלתי נלאים. "כל מלאכה מכבדת את בעליה", אומר השכן. הוא מוכן לכל עמל. כל עיסוק יגרום לו קורת רוח.

לא ישב וציפה לקבל עבר-דה בין כותלי ביתו, בדלת אמות משפחתו. לא המתין שיבואו וי-